

HAMPLYCKAN

Byggnadsår: 1952

Arkitekt: Bengt Serwe och Gösta Andersson

Bebyggelse: Kedjehus

Antal: Åtta 1 1/2-plansvillor med källare

Gator: Hamplyckevägen

Kvarter: Hamplyckan

Ursprunglig utformning

- **Tak:** Tvåkupigt taktegel i röd kulör
- **Fasad:** Lättbetong med vit puts
- **Fönster:** Träfönster i raka former och blågrå kulör
- **Garage:** Lättbetong med vit puts och tak av papp
- **Grund:** Bottensula av betong

Utmärkande för denna bebyggelse

Fasadmaterialet är lättbetong likt putsad fasad vilket var tidstypiskt under 1950-tal. Utmärkande för villorna är att de har förskjuten taknock och asymmetrisk placering av fönster vilket var nytänkande arkitektur under 1950-talet. Villorna är placerade i framkant på tomten med uteplats i söderläge. Framför villan finns en förgårdsmark som ger distans till gatan och ger dig som fastighetsägare möjlighet att sätta din personliga prägel genom exempelvis grönska eller plattsättning ut mot gaturummet. På baksidan finns en större trädgård.

Förhållningssätt vid förändring av din villa

Villorna i ditt bostadsområde är unika. För att värna om den ursprungliga karaktären är det viktigt att du som är fastighetsägare lär känna din villa innan du gör förändringar. De rekommendationer som ges för området Hamplyckan, baserat på inventeringen och byggnadsvärderingen lyder enligt följande:

Områdesförening

För att bevara områdets enhetliga uttryck kan ni fastighetsägare skapa en gemensam områdesförening - en förening där ni tillsammans ansvarar för arkitektur och karaktär i området och gör upp riktlinjer för ändringar av villorna. Dit kan du vända dig för tips och råd om kulör, material och tillvägagångssätt vid ändringar.

Kulör

Välj din fasadkulör med varsamhet då kulörerna påverkar varandra och närliggande omgivning. Val av samma nyans skapar harmoni och bevarar villornas enhetlighet. Är du osäker på vilken kulör du ska välja och om du behöver söka bygglov, kontakta kommunen för vidare information.

Fasadändring

Om du ska förändra din fasad rekommenderas du att bevara putsen. Att klä in fasaden med annat fasadmateriale skulle ändra områdets enhetliga karaktär.

Husform

Vid om- eller tillbyggnad, gör förändringar främst mot baksidan och var varsam vid förändringar på framsidan. Använd kulör och material i linje med det ursprungliga och följ den befintliga arkitekturen.

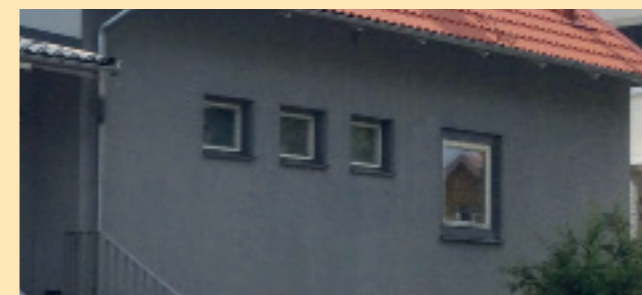
Tak

Vid byte av taket på din villa, välj taktegel eller betongpannor i röd nyans. Om kulörerna är likartade bevaras villornas samhörighet.

Fönster

Fönstren är i klassisk 1950-talsstil i enkla och raka former. Se över originalfönstren och bevara dem i den mån det är möjligt. Om fönsterbyte ändå är nödvändigt, välj träfönster med tunna karmar och i ursprunglig kulör. Spröjs och fönsterluckor liksom dörrar med mycket dekorativa detaljer ger villan ett gulligt intryck som inte går i linje med den ursprungliga arkitekturstilen.

Plank och staket

Tänk på att höga och täta plank eller staket kan medföra att villorna känns avskärmade från varandra och gatan. Glesare plank och staket eller buskage är att föredra. Lägre staket och buskage kan även bidra till en känsla av god gemenskap i grannskapet.

Kulturvärden

En enskild byggnad eller en hel miljö kan ha ett kulturvärde om det anses värdefullt ur kulturhistoriska, estetiska och sociala perspektiv. Det innefattar då bland annat tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden (Boverket- PBL Kunskapsbanken).

Arkitekturhistoriskt värde

Den förskjutna taknocken och de asymmetriskt placerade fönstren var nytänkande för 1950-talet. Den putsade fasaden däremot är tidstypisk för 1950-talets arkitektur.

Arkitektoniskt värde

Bebyggelsen är enhetlig och området är grupphusbyggt.

Hur området upplevs

Villorna i området upplevs som välbevarade då många av de boende har behållit ursprunglig form ut mot gatan. Ett flertal boende i området har däremot valt att göra förändringar i form av om- och utbyggnader mot andra sidor.

Sammanfattning

- Värna om grupphusbebyggelsen som helhet
- Bevara husformen ut mot gatan
- Behåll den röda kulören på taket
- Välj träfönster med tunna karmar och utan spröjs, foder och fönsterluckor
- Behåll den putsade fasaden
- Unvik att bygga höga plank eller staket mot gatan

Lagar och regler som berör ändring av fastigheten

I Sverige har vi lagar och regler för hur vi får hantera vår fastighet. Vid förändring av din fastighet behöver du i många fall ansöka om bygglov. Bygglov söker du hos Växjö kommun där handläggare hjälper dig med ansökan och svarar på dina frågor.

PBL (Plan- och bygglagen)

Kap. 2

§ 3 Planläggning enligt denna lag ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder,
5. bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

§ 6 Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar

Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Kap. 8

§ 1 En byggnad ska

1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och
3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga

Förbud mot förvanskning

§ 13 En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas. Första stycket ska tillämpas också på

1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser
3. allmänna platser, och
4. bebyggelseområden

Varsamhetskrav

§ 14 Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från his-

torisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

§ 17 Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden (Plan- och bygglagen 2010).

Sveriges miljömål

I Sverige har vi ett antal miljömål som beskriver tanken med den svenska miljön och vad miljöarbetet ska leda till. Målen är fastställda av Sveriges regering. Miljömål 15 handlar om god bebyggd miljö och lyder enligt följande:

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktig god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas." (www.miljömål.se)

TIPS

Om du vill läsa mer finns hänvisningar nedan:

Kulturvärden

- www.lovligt.se
- www.varsamt.org
- byggnadsvard.se

Lagar och regler som berör

- Plan- och Bygglagen (PBL 2010:900)
- Plan- och Byggförordningen (PBF 2011:338)

Bygglov

- www.boverket.se eller
- kontakta bygglovsavdelningen på Växjö kommun för rådgivning

Sveriges miljömål

www.miljömål.se

Texter och bilder är framtagna av stadsbyggnadskontoret i Växjö kommun om inget annat anges.

Tryckår: 2019

www.vaxjo.se

STADSBYGGNADSKONTORET
Västra Esplanaden 18 • Box 1222 351 12 Växjö
E-post: info@vaxjo.se • tel: 0470-410 00

HAMPLYCKKAN

Tips och rekommendationer till dig som berörs av villorna inom kvartet Hamplyckkan.

Målet med denna skrift är att det i framtiden i Växjö kommun ska finnas grupphusområden av stor attraktion, kvalitet vad gäller arkitektur och därmed ett ökat värde. Stadsbyggnadskontoret på Växjö kommun har gjort en utvärdering av grupphusområden i Växjö och vill dela med sig av resultatet.

Med skriften vill Växjö kommun skapa bättre förståelse för bostadsområdets unika karaktär. Ytterligare syften är att få bättre faktaunderlag vid kommunikation med fastighetsägare och vid bedömning för bygglovshandläggare. Skriften kan också användas som underlag vid byggnadsnämndens bedömningar inför bygglovsprövning. Slutligen är meningen att ge fastighetsägare en djupare kunskap, inspirera och skapa bättre förståelse för möjligheterna att bygga om eller till den egna villan.

Situationsplan över Krämarens och Krögarens

©Lantmäteriet, Geodatasamverkan.
©Stadsbyggnadskontoret, Växjö kommun.

Tillbakablick på området

Norra grannhället, som senare kom att bli stadsdelen Norr började formas redan på 1800-talet då de första lägenheterna byggdes längs med Norra landsvägen. Två mindre villaområden vid namn Lillestaden och Skomakarstan byggdes sedan upp och bildade Nya Norr innan området började exploateras på allvar under 1950-60 talen, då främst i form av enfamiljshus (Knutsson 2012).

